VELKÁ DOBRODRUŽSTVÍ

Za muflony, hraničními kameny a Grand Prix do Brna-Kohoutovic

GPS souřadnice: 49.1972989, 16.5349889

Praktické informace

Délka trasy: 3 km

Obtížnost: Lehký výlet pro všechny děti od 5 let. Protože však vede i lesními pěšinami, není možné ho jet s kočárkem a na kole. Protože budeme procházet oborou, je potřeba mít pejsky na vodítku.

Vzdálenost od Prahy a jak se tam dostat: Po D1 je to až do Brna-Kohoutovic asi 200 km (2 hodiny cesty). Do centra města se nezajíždí, tak by vás neměly čekat zácpy.

Parkování: Zaparkujete na parkovišti v ulici Voříškova. Parkovišť je zde více.

WC: V kavárnách na začátku a konci trasy.

Možnost občerstvení: kavárna Periferie, kavárna Luna, Hospůdka Na Hřišti, restaurace Pivnice U Kohoutů.

Nejbližší další výlet agentury Velká dobrodružství: Telč, Třebíč, Veveří, Židlochovice, Pálava atd.

Trasu pro vás prošla Lucie Nachtigallová.

Trasu testovali bráškové Eduard a Filip z Telče se svými rodiči.

Postřehy dětí:

Edík (8 let): „Mně se líbila zvířátka a také jak jsme hledali kameny.“

Fíla (10 let): „Těším se, až bude otevřená vyhlídka. Výlet se mi moc líbil.“

Popis výletu - Legenda pro rodiče

Milí cestovatelé,

možná si myslíte, že vás zveme jen na obyčejnou procházku mezi brněnskými domy a stromy, ale nenechte se zmást. Kohoutovice ukrývají tajemná místa, která běžný chodec snadno přehlédne. Čeká nás cesta krásným lesem, kde se mezi stromy tiše toulají vznešení daňci a divocí mufloni se zatočenými rohy. Budeme hledat prastaré hraniční kameny a když se podíváte vysoko k nebi, uvidíte panelový dům, na jehož střeše se vznáší prosklená plošina Grand Prix, odkud lidé dříve sledovali burácející závodní auta.

Písmenka do tajenky jsou skrytá na cedulkách, sochách, ale také v oboře a na šipkách cest.

Tento výlet vznikl ve spolupráci s městskou částí Brno-Kohoutovice. Díky tomu je ZDARMA! □□

Dopis dětem

Ahoj holky a kluci, vítáme vás na začátku dalšího dobrodružství, které nás tentokrát zavede do jedné z nejzajímavějších a nejzelenějších částí jihomoravské metropole. Společně prozkoumáme Brno-Kohoutovice, což je městská čtvrť na západním okraji Brna. Proč je tak jedinečná a proč se zrovna tady skvěle luští tajenky? Kohoutovice drží jedno velké brněnské NEJ, protože se jedná o nejvýše položené sídliště v celém městě. Nachází se v nadmořské výšce kolem 400 metrů nad mořem, takže si vůbec nebudete připadat jako ve městě, ale chvílemi spíše jako na dobrodružné výpravě džunglí.

Stejně jako ke všem našim výletům jste také k dnešnímu dostali originální mapu s vyznačenou trasou. Půjdete-li správnou cestou, budete se pozorně rozhlížet, číst texty a poslouchat, co říkají rodiče, jistě splníte všechny úkoly. Umíte-li už psát, doplňte podle uhodnutých slov tajenku a pečlivě ji uschovejte.

Mapa výletu

Doplňovačka

Naše putování začíná nedaleko Voříškovy ulice, kde se dá dobře zaparkovat nebo se sem dá jednoduše dojet MHD (třeba trolejbusem) na zastávku Voříškova.

Hned začneme pátráním po **stromě republiky**. Naše mapka sice napoví, kde ho máte hledat, ale ani tak to není zrovna hračka.

Poznáte, o jaký druh se jedná? Podívejte se na tvar listu a obkreslete ho prstem do vzduchu. Nepřipomíná vám něco? Je něco takového v lidském těle? V jakém rytmu to tepe? Ťuk, ťuk, ťuk, ťuk… Když někomu přiložíte ouško na hrudníček, hned budete vědět.

Lípa srdčitá zde byla vysazena ke 100. výročí vzniku Československé republiky.

Spojíme nyní naše znalosti dějepisné a matematické.

Kdy byla založena naše první republika? Kolik je tedy lípě let? Zvládnou to školáci? Pokud ne, pomůžou rodiče. Alespoň doufáme…

Přes parčík míříme na náměstíčko s kašnou.

Cestou potkáme **kohoutovický poesiomat.**

Je to speciální mluvicí socha, která funguje jako takový pouliční jukebox na slova a hudbu. Vzhledem připomíná zahnutou kovovou trubku nebo periskop ponorky, který vyčnívá ze země a je vysoký asi 170 centimetrů. Tento přístroj nepotřebuje žádné baterie ani připojení k elektrické síti, protože si v něm lidé vyrábějí elektřinu sami. Stačí zatočit klikou, která je z trubky vyvedená… A přístroj ožije.

Nahrávky v kohoutovickém poesiomatu jsou pečlivě vybrané tak, aby vyprávěly o historii, kultuře a zajímavostech přímo z této brněnské čtvrti. Kolemjdoucí si tak mohou poslechnout například tradiční lidové písně z místních hodů, zvuky velikonočního klapání nebo chorály fanoušků kohoutovického fotbalového klubu Tatran. Lze si vyslechnout i vzpomínky bývalého závodníka Josefa Michla na slavný Masarykův okruh, verše o kohoutovickém vodojemu a dokonce dramaticky namluvený kuriózní příběh o hořícím pařezu z roku 2012, který kdysi v této čtvrti zaměstnal hasiče.

Podívejte se na nápisy.

1. **Opište první slovo z nabídky nahrávek.**

Odbočíme doleva na náměstíčko. Pokud prší, dobře se dívejte pod nohy. Zdejší kašna v dešti vůbec není vidět a autorka tohoto textu do ní při focení sochy suverénně nakráčela. Čvachtalo jí pak v botách celý výlet! :)

Copak si myslíte, že socha představuje? Napovíme, že se jmenuje *Hudba*.

Vidíte někde loutnu? Ano, Edo, prsa má paní také, ale hledáme hudební nástroj! :)

Loutna tak trochu připomíná kytaru.

Socha vytesaná z mušlového vápence měří na délku přes tři metry a na výšku má metr a půl. Mušlový vápenec je velmi zvláštní druh kamene, který v sobě ukrývá miliony let starý příběh. Když se podíváte úplně zblízka, zjistíte, že to není jen tak obyčejný šedý nebo hnědý balvan. Skládá se totiž z obrovského množství schránek dávných mořských živočichů, jako jsou ulity šneků, mušle škeblí nebo úlomky mořských korálů a lilií.Vidíte je?

Obejděte sochu a podívejte se ženě na ruku.

2. **Jak se nazývá druhý prst shora?**

Jdeme hledat dál!

Kdo vidí šachy?

Kdo namalovanou motorku? Jaké číslo má závodník? Je tady někdo, komu je také tolik let?

Tak ten jako první zkusí najít užovku. Vážně tady je! Mrkněte na znak lékárny.

Jedná se o takzvanou užovku stromovou, která je omotaná kolem dřevěné hole. Tento symbol se jmenuje Asklépiova hůl a jeho historie sahá tisíce let do minulosti, minimálně až do starověkého Řecka.

Asklépios byl ve starých řeckých bájích bohem lékařství a léčitelství. Podle pověstí byl tak šikovný, že dokázal lidi nejen uzdravovat, ale dokonce je křísit z mrtvých. Na svých cestách u sebe stále nosil dřevěnou hůl, která mu pomáhala při chůzi. Jednou se kolem této hole obtočil had. Asklépios ho podle legendy pozoroval a naučil se od něj tajemství bylin a léčení. Od té doby se hůl s hadem stala jeho hlavním znamením. A časem symbolem lékařské pomoci, zejména lékáren.

Za lékárnou odbočíme doprava, za Albertem pak hned doleva. Nalevo máme kavárnu Lunu a vyhlížíme mateřskou školku.

3. **Jak se školka jmenuje?**

Napravo vykukuje dětské pirátské hřiště. Na něm si můžete po skončení výletu pohrát, je moc hezké.

Znáte nějakého piráta? Co třeba toho legračního z Karibiku. Jak se jmenuje?

Písničku z tohoto filmu neznáme, ale vzpomínáme si na jednu ze seriálu *Dva roky prázdnin*.

Zkuste si ji zazpívat, je chytlavá. (https://www.youtube.com/watch?v=PnMP2J31g3w)

Vzhůru na palubu, dálky volají,

vítr už příhodný vane nám.

Tajemné příběhy nás teď čekají,

tvým domovem bude oceán.

V ráhnoví plachty vítr nadouvá,

žene loď v širou dál,

kolébá boky plachetnice,

jak by si s ní jenom hrál.

Máme tady otázku pro školáky. Jak se jmenuje autor románu *Dva roky prázdnin*?

4. Doplňte: Jules ….

Vstoupíme do ulice U Velké ceny. Jdeme po ní kousek doprava a pak ji přejdeme. Vcházíme do lesa – do obory.

Než se tak stane, řekneme si pár vět k historii.

Když se podíváme do dějin, zjistíme, že Kohoutovice za sebou mají opravdu dlouhou minulost. První písemná zmínka o nich pochází už z roku 1210, kdy je brněnský komoří Lev z Klobouk daroval zábrdovickému klášteru.

Děti, představte si, že se jmenujete křestním jménem Lev. Zkuste si to se svým příjmením. Líbí?

Holčičky si mohou vyzkoušet jméno Lvice.

Tehdy byly Kohoutovice minivesničkou, která měla pouhých 16 chalup. Její obyvatelé se věnovali hlavně zemědělství a práci v lese. Osada po staletí patřila pod různé kláštery, teprve na konci 19. století se začala osamostatňovat. Velký zlom nastal ve 20. století. Tehdy se původní stará vesnice s rodinnými domky proměnila a vyrostlo zde moderní sídliště obklopené přírodou. Přesto si Kohoutovice zachovaly část svého historického srdce.

To nejkrásnější, co nás dnes čeká, je zdejší zachovalá příroda. Kohoutovice jsou totiž doslova obklopeny lesy. Naše kroky povedou nejprve k oboře Holedná a pak také na místo zvané Hobrtenky. Jsou to dost šílená jména, ale určitě tam bude krásně!

Řekněte pětkrát po sobě Hobrtenky. Kdo se splete, udělá dřep! :)

Vstupujeme vrátky do obory. Celé toto území spravuje společnost *Lesy města Brna.* Je jedinečné tím, že v něm žijí divoká lesní zvířata, která mohou návštěvníci pozorovat z bezprostřední blízkosti. Vstup do obory je veřejnosti otevřený celoročně a je docela úplně zdarma.

Hlavním lákadlem obory je zvěř. V převážně dubovém a místy borovicovém lese se v hojných počtech procházejí daňci, mufloni a jeleni. Jsou sice plaší, ale když budete opatrní a klidní, dostanete se k nim i na metr blízko. Už si na přítomnost lidí zvykli… I když se tváří, že vám důvěřují, stále jsou to ale divocí a velmi lekaví tvorové. Proto je důležité dát jim prostor, nekřičet, a hlavně je nekrmit přineseným jídlem, jako jsou třeba rohlíky. Lidské potraviny jim vážně škodí.

Děti, nekrmte volně žijící zvířátka, moc vás o to prosíme.

Vyhledáme žlutou turistickou značku a odbočíme doprava.

Zkuste někde kolem sebe najít obrázek zvířátek, která zde žijí. Rozeznáte od sebe muflona a daňka? To byste mohli.

Muflon a daněk jsou dvě různá zvířata, která sice žijí v našich lesích a oborách vedle sebe, ale patří do úplně jiných zvířecích rodin. Takže není divu, že se od sebe na první pohled liší jak vzhledem těl, tak tím, co jim roste na hlavě.

Hlavní rozdíl je v tom, že daněk je jelenovitá zvěř, což znamená, že je to příbuzný jelenů nebo srnců. Muflon je naopak divoká ovce, takže má blíž k domácím ovečkám a beranům, které známe z farem.

Velký rozdíl uvidíte, když se jim podíváte na hlavu. Samci daňka mají parohy, které jsou placaté a připomínají lopaty. Proto se jim také říká lopatáči. Tyto parohy jsou z kosti a daněk je každý rok na jaře shazuje. Může, protože mu po čase vyrostou nové, o kousek větší. Samci muflona mají na hlavě rohy duté, silné a zatočené do velkých spirál. Na rozdíl od daňka je muflon nikdy neshazuje, rostou mu po celý život. Podle vroubků na nich se dá dokonce spočítat, kolik je muflonovi let. A co samice? Jsou na tom stejně – většinou na hlavě nemají nic. Muflonky i daněly.

S odpovědí na tuto otázkou asi budou muset pomoci rodiče nebo prarodiče.

5. Jak se říká mufloním rohům?

Sejdeme z kopce a potom zase kousek šplháme nahoru.

Zvířata se liší také velikostí a postavou. Daněk je mnohem větší a štíhlejší, má dlouhé nohy a váží klidně kolem 80 kilogramů. Jeho srst je v létě krásně rezavohnědá s výraznými bílými skvrnami. Podél hřbetu a na ocase má černý pruh. Muflon je menší, zavalitější, má kratší nohy a váží zhruba polovinu toho co daněk. Jeho srst je v zimě tmavohnědá až černá a dospělí mufloni mají na bocích velkou bílou skvrnu. Říká se jí sedlo, protože to vypadá, jako by měli na zádech bílou deku na ježdění. Podle těchto znaků od sebe daňka a muflona v lese bezpečně poznáte.

Jaké zvíře je tedy na cedulce: *PROSÍME, NEKRMTE NÁS!*?

Přicházíme na rozcestí, kvůli kterému jste dnes již dřepovali.

Vrchol Hobrtenky leží v nadmořské výšce 406 metrů, takže je to jeden z nejvyšších bodů v této lesní oblasti. Turistům a výletníkům jsou Hobrtenky známé hlavně jako křižovatka lesních cest. Na tomto rozcestí se potkávají dvě turistické trasy: žlutá a modrá. Žlutá by vás odvedla lesem k vyhledávanému lesnímu jezírku a dál dolů do Bystrce přes Údolí oddechu. Modrá ukazuje směr do údolí potoka Vrbovce.

My však jdeme po modré opačným směrem, a to do jiného koutu města Brna.

6. Doplňte název místa, které je odsud 3,5 km: Brno-……

Kvačíme tedy směrem k nově zasazeným stromečkům. Poznáte některé z nich bez nápovědy?

Najděte modřín a přečtěte si text.

7. Jakou barvu má zvenčí borka.

Věděl by někdo, co je borka?

Není to cool holčička, co se tváří jako borec, ale něco podobného: drsná, popraskaná a odumřelá část kůry, která chrání kmen stromu před mrazem, sluncem, hmyzem nebo zraněním.

Napravo na betonových sloupcích se vyřádili „graffiťáci“.

Vidíte modrý tag – podpis autora? Trochu mu to steklo! Dobře mu tak, nemá tady co sprejovat. J

A hledáme **hraniční kámen**!

Tento kamenný mezník je výjimečný svým stářím. Byl usazen v květnu roku 1588, což znamená, že je starý více než 430 let. V České republice takto starých hraničních kamenů přežilo jen pramálo. Většina z těch, u kterých váš pejsek ještě může zvednout nožku, pochází až z mnohem pozdější doby. Kámen v minulosti sloužil jako označení přesné hranice mezi pozemky různých majitelů. Vymezoval území tehdejší vesnice Kohoutovice a vesnice Jundrov.

Jste pozorní a všímaví? Tak to si na kameni určitě všimnete vytesaných písmen. Sdělují, komu tehdy patřily okolní lesy a louky. Co znamenají třeba písmenka SA? Je to zkratka kláštera u svaté Anny na Starém Brně, kterému tehdy Kohoutovice patřily. Z druhé strany jsou na kameni vytesána písmena SM, která zase označovala klášter Herburek při kostele Panny Marie neboli Santa Maria, pod který spadal Jundrov.

Najděte na plotě cedulku.

8. Opište poslední ženské jméno v textu.

Dnes potkáme ještě dva takové hraniční kameny. Schválně se vsaďte, kdo z vás je objeví jako první!

Šlapeme dál a pátráme po dalších nově zasazených stromečcích. Zajímá nás tis.

Tis je pozůstatkem z druhohor, z doby před asi 200 miliony let. Tmavě zabarvené jehličí zdobené drobnými červenými plody působí na oko velmi lákavě. V kráse tisu ale číhá smrt. Je prudce jedovatý. Celý! Kromě červených dužnatých míšků obalujících semena. Ptáci se ale plody neotráví. Nestrávená semena z nich vyjdou s trusem. Běda však, kdyby semínka rozžvýkali, lépe řečeno rozdrtili zobáky. Smrt může nastat už do dvou hodin. Což platí pro všechny živočichy. I pro vás. Prudce jedovaté je také jehličí, jehož požití v minulosti způsobilo mnoho otrav dobytka a koní. Na jedovaté látky neexistuje protijed. Proto také tis z přírody téměř vymizel. Lidé se ho kvůli ohrožení hospodářských zvířat zbavovali. Dnes je zařazen mezi chráněné druhy. V pohanských dobách byl dokonce posvátným stromem. Ceněn byl pro tvrdé dřevo, ze kterého vznikaly nejodolnější zbraně: kopí a kuše. Ale také hudební nástroje a předměty do domácnosti.

Tisy měla velmi ráda anglická spisovatelka Agatha Christie. Jejich jedem otrávila hned několik nebohých hrdinů svých knížek.

9. Opište poslední slovo textu z tabulky o tisu.

Kousek od cedulky je strom, jehož kůra je narušená, takže z něj vytéká pryskyřice. Nestrkejte do ní prstíčky, abyste se také nepřilepili.

Pryskyřice, které se mezi námi nepřírodovědci nejčastěji říká smůla, vzniká v těle stromů jako velmi důmyslný obranný systém. Nejčastěji ji můžete vidět na jehličnanech, jako jsou smrky, borovice nebo modříny. Pro strom má podobný význam jako pro lidi krev a strupy. Když strom zraníte, smůla ránu zacelí. Nejdříve je měkká, lepí a teče. Časem ovšem ztvrdne. Pomáhá tedy léčit zranění, chrání před útoky nepřátel.

Je užitečná i jinak: Používá se například k výrobě laků a lepidel, ale i kadidel a parfémů.

Kdo by snad netušil, co je kadidlo, tak s kadibudkami fakt nemá nic společného. Kaditi totiž v praslovanštině neznamenalo to co dneska, ale čaditi, tedy vykuřovati. Vonná pryskyřice zvaná kadidlo se získává z kmene stromu zvaného kadidlovník (Boswellia). U nás neroste, potřebuje teploučko. Pryskyřice se smíchá s myrhou a balzámem, a když se pak tahle směska zapálí, jde z ní voňavý kouř. Používá se při náboženských obřadech, protože prý podporuje vnoření do modlitby, meditaci a tak podobně. Má však i hojivé účinky.

Zkamenělá pryskyřice se označuje jako jantar. Jakou barvu má jantar? Zhruba jako med, někdy jako karamel.

Ťapeme dál. Kdo na betonovém sloupku objeví obrázek náklaďáku?

Nalevo uvidíte mraveniště, které si šikovní tvorečci udělali ze starého pařezu.

Znáte nějakou pohádku nebo knížku o mravencích? Nás napadá asi ten nejznámější.

Psal o něm i spisovatel Ondřej Sekora, k jehož knížkám patří také autorovy nádherné ilustrace. Jak se jmenoval?

Věděli jste, že Ferda Mravenec slaví 90. narozeniny? Sympatického hrdinu mohli čtenáři poprvé spatřit v roce 1933 na stránkách Lidových novin, kde Ondřej Sekora působil jako sportovní redaktor a autor rubriky pro děti. Co o světě mravenčího chlapíka možná nevíte?

Samci mravenců černých rodu Formica či Camponotus ligniperda, k nimž Ferda zřejmě patří, mají křídla. Náš kreslený hrdina je však nemá. A tak se ukazuje, že je Ferda vlastně mravenčí dělnice (což jsme ovšem všichni asi trochu tušili, protože mravenec silnějšího pohlaví by nikdy tolik nedřel). Knižní ani televizní příběhy bohužel nevyprávěly úplně o všech Ferdových patáliích a kouscích. Některé zůstaly jen na stránkách novin. Patří k nim i komiks, ve kterém si Ferda místo namyšlené pihaté hmyzí parádnice kupodivu vezme pilnou mravenčici a stane se otcem.

Podle knižní předlohy vznikla dokonce operní verze Ferdy Mravence! Hrál a ji některá brněnská divadla. Dvouhodinové dílo se dočkalo 80 repríz. Což je hodně. Na mravence určitě.

10. Jak se jmenovala hmyzí slečna, kterou měl Ferda rád?

Ve skutečnosti se vědecky tento brouček nazývá jinak – podle sluníčka a počtu teček, co má na zádech. Věděli byste tedy, jak zní „občanské“ jméno červené krasavice, pro niž vzplálo Ferdovo srdce?

Nalevo mineme velmi nenápadný hraniční kámen, u kterého k našemu údivu není žádná cedulka. Za chvilku však zastavíme u dalšího, který už cedulku zase má. Na tu se ale koukat nemusíme. Prozkoumáme samotný kámen.

11. Opište dvě písmenka z hraničního kamene.

Hledáme tři barevné skvrny na sloupcích. Máte?

A jak jsme na tom s modrou turistickou značkou? Tu nelze nevidět, že?

Dovede nás k naučné tabuli *OBORA HOLEDNÁ*.

Ukazujte na fotky zvířátek a říkejte, jak se jmenují. Máte poslední šanci je vidět, protože oboru v tuto chvíli brankou opouštíme.

Nedaleko vchodu sídlí lesní školka.

12. Jak se jmenuje?

Znáte nějakou básničku o šišce? Určitě si pamatujete tu, co vám říkala maminka, když jste byli ještě prťaví:

Spadla šiška – bum do bříška!

Ta je ovšem opravdu pro prťata. My pro vás máme jinou, dospělejší. Mohli byste se ji naučit, než dojdete k potoku. Zkuste to.

Svěřila se šiška šišce,

že má starost o zdraví,

a tím pádem ji ve výšce

bydlení už nebaví.

Opustíme modrou značku a vydáme se po štěrkové stezce doprava. Vybereme náklon do levotočivé zatáčky a na první křižovatce odbočíme doprava. Měli byste potkat dvě betonové „studny“. Je na nich žlutá šipka.

Pár metrů za nimi odbočíme prudce doleva, přejdeme potok a hned zase odbočíme doprava. Napoví vám strom s červeným obdélníkem.

Ocitli jsme se v úplné divočině!

Jánský potok v Kohoutovicích je velmi malý, krátký a lesní. Pramení kousek od tenisových kurtů a odtud teče dolů do Kohoutovického údolí. Je tak malinký, že ho možná v trávě ani neuvidíte. Ale je tam!!! My ho viděli, my v něm prstík smočili.

Pěšinka je vidět, ale moc lidí tudy nechodí, takže po ní musíte pátrat jako opravdoví dobrodruzi. Asi za 10 minut vás přivede k tenisovým kurtům.

Také vás někdy napadlo, že k sobě mají slova *kur* a *kurt* až nebezpečně blízko? A ta podobnost tenistů v bílém s bělavě zbarvenými slípkami…! Také pobíhají po dvorcích, jak se ostatně kurtům rovněž říká… A shodně s kury mávají končetinami v zápasech o zlatá zrnka. Ano, nastal čas popovídat si o kurech.

Věděl by někdo, proč je to nutné? :)

Dnešní obyvatelé Kohoutovic na otázku, kde bydlí, většinou odpovídají: „V Kohoutkách.“ Tento název území dnešní městské části se objevuje už v první polovině 17. století. Tehdy šlo o název místní vinné tratě, obdělávané půdy, v jejímž okolí hojně rostl hvozdík, lidově kohoutek. Odtud tedy Kohoutky – Kokotky. Není bez zajímavosti, že v těchto místech (dnešní Jírovcova, Axmanova a Myslivní) byly již tenkrát vinohrady.

Odborná literatura však tento logický původ jména popírá a prosazuje nudnější variantu: Podle ní je pravděpodobnější, že se Kohoutovice jmenují po svém někdejším vlastníkovi – muži jménem Kohout či Kohút. Existence nositele tohoto krásně česky znějícího jména však bohužel není doložena, a tak se můžeme jen dohadovat, kdo to byl.

Ale stejně… Věděli byste, jak se jmenují samice a mládě od kohouta?

13. Jak se nazývá výrůstek z kůže, který má jasně červenou barvu a nachází se na vršku hlavy ptáka?

Pro kohouta je to velmi důležitý orgán, který neslouží jen na ozdobu, ale má dvě hlavní praktické funkce. První je chlazení těla: Výrůstek je protkán množstvím drobných cév, které v horkých dnech pomáhají kurům odvádět z těla přebytečné teplo. Ptáky totiž na rozdíl od nás příroda neobdařila chladivým darem pocení. Druhou funkcí je lákání slepic a ukazování síly, protože velká, pevná a zářivě červená „korunka“ na hlavě je pro slepice znamením, že je kohout zdravý, silný, bude dobře chránit celé hejno a zajistí jim spoustu kuřátek.

Znáte pohádku o *Kohoutkovi a slepičce*?

Šli spolu na procházku a lakomému kohoutkovi-skrblíkovi zaskočilo v zobáčku zrníčko. (Chtěl ho sezobnout, aby slepička nevěděla.) Slepička honem utíkala ke studánce pro vodu na zapití. Jenže ouha, již tehdy nebyla ani nepitná voda zdarma. Studánka chtěla za službu šátek, švadlena za šátek botičky… A tak se slepička mohla ulítat. (Respektive uběhat, protože se slípkám letky dvakrát ročně zastřihují.) Kdo jí nakonec pomohl?

Nebi bylo slepičky líto. Rozhodlo se, že slepičce pomůže, a seslalo na zem vlahý deštík. Louka dala trávu kravičce, kráva dala mléko prasátku, prase dalo štětiny ševci, švec dal botičky švadlence, švadlenka dala šátek studánce. Studánka dala vodu slepičce. Slepička honem utíkala do obory za kohoutkem. Dala mu napít, a tak ho zachránila. A kohoutek? Ten už od té doby nebyl vůbec lakomý a se slepičkou se o všechno hezky dělil.

Tenisové kurty obcházíme po pěšině tak, že je máme po pravé ruce. Dojdeme tak až k **hřišti Tatran**, což je sportovní areál, který vznikl v roce 1973. Doma je tady fotbalový klub TJ Tatran Kohoutovice, který byl založen hned po druhé světové válce v roce 1945 a zaměřuje se hlavně na trénování dětí a mládeže. Původní škvárové hřiště se postupně proměnilo v moderní areál s travnatou plochou a novým zázemím. V těsném sousedství se nacházejí další sportoviště pro basketbal či tenis, dětské hřiště a také výběh pro pejsky. Místo neslouží jen sportovcům, pořádají se tu i zábavné dětské dny, soutěže a jiné sousedské akce.

Komu nevadí lesní pěšinky, tak se po jedné z nich vydá rovnou do kopce a potom u paneláků odbočí doprava. Kdo chce dojít pohodlněji, pokračuje po asfaltové cestě kolem hospůdky U Hřiště a parkoviště trošku delší, ale komfortnější cestou. Sejdeme se u domu čp. 289/2 a podíváme se vzhůru.

Vyhlídková plošina a legendární bývalá kavárna Grand Prix je naprosto jedinečná stavba, kterou najdeme na střeše třináctipodlažního panelového domu na Voříškově ulici. Tato prosklená ocelová nástavba se nad kohoutovickým sídlištěm

doslova vznáší. Jak ostatně jinak, když je umístěna ve výšce zhruba 44 metrů nad zemí.

Tato vyhlídková restaurace byla postavena v letech 1975 až 1978. Její název Grand Prix, což v překladu znamená Velká cena, odkazuje na slavné motocyklové a automobilové závody, které se dříve jezdily na starém Masarykově okruhu. Závodní trať totiž vedla přímo pod tímto domem přes Kohoutovice. V 70. a 80. letech minulého století to bylo jedno z nejpopulárnějších míst v celém Brně. Lidé sem chodili na kávu nebo ovocné poháry a z prosklené terasy sledovali burácející závodní stroje či si užívali nádherný kruhový výhled na město a okolní kopce. Aby návštěvníci nerušili obyvatele panelového domu, byla kavárna od obytné části úplně oddělena. Lidé k ní jezdili speciálním samostatným výtahem nebo museli vyšlapat 234 schodů po odděleném schodišti.

Najděte informační tabulku na vstupních dveřích.

14. Jak zní příjmení architekta?

V 90. letech minulého století provoz slavné kavárny skončil a prostory byly na dlouhou dobu pronajaty soukromým firmám, které je využívaly jako kanceláře. V posledních letech se však městská část Brno-Kohoutovice rozhodla tuto slavnou nebeskou oázu zachránit a vrátit jí původní lesk. Prošla první rekonstrukcí a občas se otevírá veřejnosti v rámci dnů otevřených dveří, festivalů architektury, nebo si tu můžete domluvit třeba svatbu. Aby vám bylo v manželství jako na obláčku. Radnice navíc připravuje kompletní obnovu retrokavárny s replikami původního nábytku. Myslí také na nový velký evakuační výtah, aby místo splňovalo moderní bezpečnostní pravidla a mohlo se znovu naplno otevřít všem milovníkům krásných výhledů.

Hotovo, konec! Máme vyluštěno. Copak to na nás kouká za jméno?

Tento muž je jednou z nejvýznamnějších postav historie Kohoutovic. Učitel, který se zasloužil o stavbu nové školní budovy. A potom v ní učil tak dlouho, dokud mu zdraví dovolilo. Nadšeně se podílel i na veřejných aktivitách obce. Stál u zrodu Sokolské jednoty, odboru Národní jednoty, působil v různých učitelských spolcích, byl členem c. k. okresní školní rady, zemského disciplinárního výboru a tak dále. Ke Kohoutovicím měl vřelý vztah, miloval zdejší přírodu i lidi. A ti si ho nejen za to velice vážili.

V ulici nesoucí jeho jméno je zajímavá stavba – najdete ji asi 700 metrů odsud.

Přímo uprostřed čtvrti můžete kousek od radnice navštívit půvabnou a historicky cennou kapli Svaté rodiny. Začala se stavět v roce 1903, vysvěcena byla v roce 1908. Zajímavostí je, že její původní zvon byl během první světové války roztaven pro válečné účely. Dlouhý čas pak v její věžičce visel starobylý zvon z první poloviny 19. století, jehož zvonění si můžete poslechnout v poesiomatu, u kterého jste tento výlet začínali. Dnes už má kaplička úplně nový zvon, který byl speciálně pro ni vyrobený v roce 2025 až v Itálii.

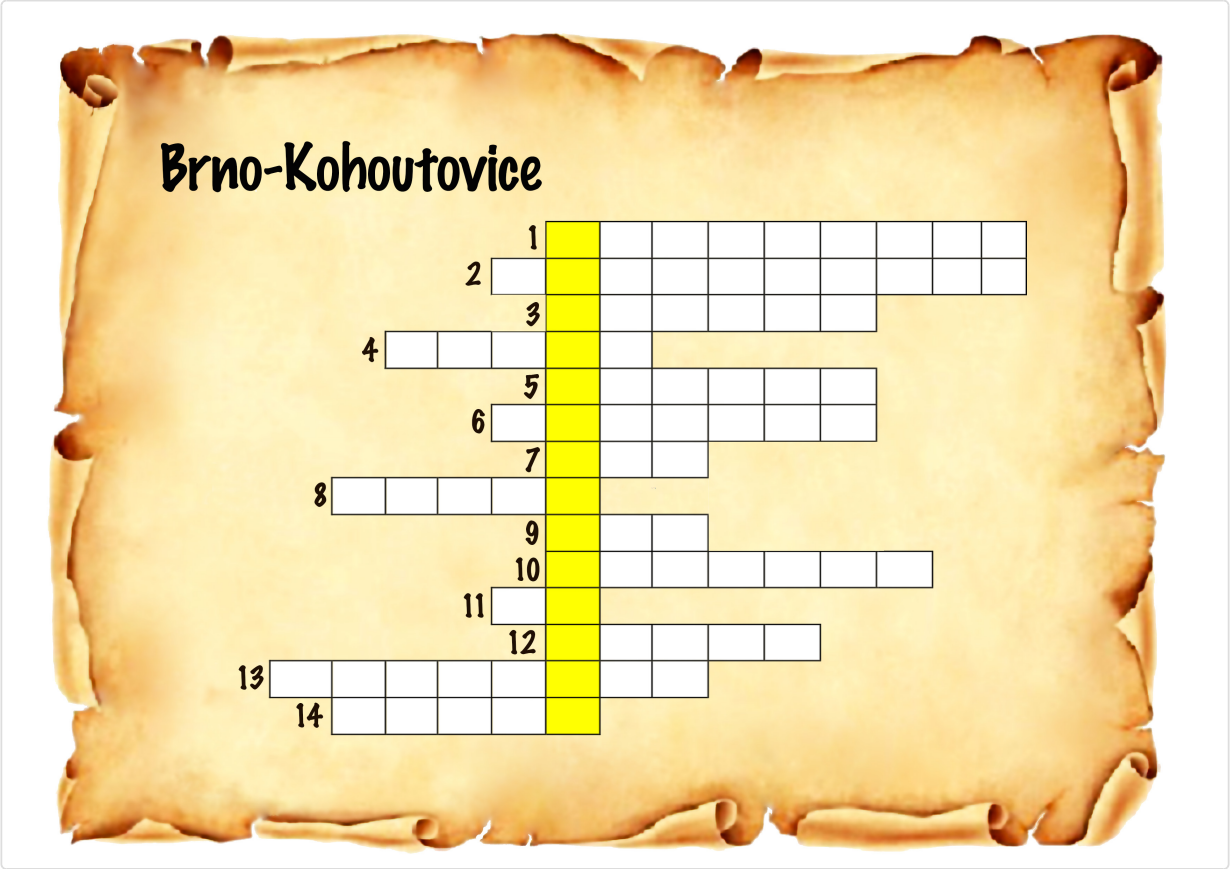
Uf! Procházka i osvěta jsou u konce. Děkujeme, že jste s námi šli. Také děkujeme městské části Brno-Kohoutovice za pomoc s textem a jeho poskytnutí všem výletníkům ZDARMA.

Doufáme, že se vám dnešní výlet s tajenkou líbil, přejeme šťastnou cestu domů a těšíme se zase někdy na našich tajenkových trasách na viděnou! ☺

V texu byly použity informace pocházejí mimo jiné z oficiálních webových stránek www.kohoutovice.brno.cz, www.kudyznudy, www.pohadkozem.cz, *z webu o památkách hrady.cz, z portálu turistika.cz, databáze kulturních památek czech.wiki, za jejichž propůjčení moc děkujeme.*

Otázky k tajence

1. **Opište první slovo z nabídky nahrávek.**
2. **Jak se nazývá druhý prst shora?**
3. **Jak se školka jmenuje?**
4. **Doplňte: Jules ….**
5. **Jak se říká mufloním rohům?**
6. **Doplňte název místa, které je odsud 3,5 km: Brno-…..**
7. **Jakou barvu má zvenčí borka?**
8. **Opište poslední ženské jméno v textu.**
9. **Opište poslední slovo textu.**
10. **Jak se jmenovala hmyzí slečna, kterou měl Ferda rád?**
11. **Opište dvě písmenka z kamene.**
12. **Jak se jmenuje lesní školka?**
13. **Jak se nazývá výrůstek z kůže na vršku hlavy ptáka?**
14. **Jak zní příjmení architekta?**

A co můžete vyhrát?

Tajenku posílejte na e-mail **veldo@veldo.cz**. Můžete ji také poslat ve zprávě na náš Facebook "Velká dobrodružství". Každý měsíc vylosujeme jednoho z výletníků, kterému pošleme našeho **Lumpardíka z podhradí**. Vždy připojte celé jméno, adresu a také kód výletu.

Výlet stažen z www.veldo.cz | © Velká dobrodružství

Vytvořeno: 01.11.2026 23:18